

Lapsen varhainen tuki varhaiskasvatuksessa ja alkuopetuksessa ja kehittämisehdotuksia ja arviointia nykytilasta.

VN/4204/2020 (OKM:n Kuulemistilaisuus 26.11.2020)

Lainsäädännön kehittäminen

- Kolmiportaisen tuen malli on ideologisesti toimiva. Ongelmana on puutteellinen toteutus. Tuen eri portaat eivät tuo juurikaan lisää tukea, koska kouluilla ei ole enempää resursseja. Lainsäädännön tulisi olla tarkempi ja edellyttää lisäresursseja opetuksen järjestäjältä lapsen noustessa tuen portaikossa. Valtion perusrahoitusta tulee selkeästi korottaa.
- Nivelvaihe varhaiskasvatuksesta/esiopetuksesta on haastava. Lapsi, jolla on esiopetuksessa mahdollisuus olla pienemmässä ryhmässä saattaa perusopetuksessa joutua isoon yleisopetuksen ryhmään. Kyseinen muutos on koulun alkamisen kanssa yhtäkkisesti liian suuri lapsen näkökulmasta. Vaarana on, ettei nivelvaiheen yhteistyö ja jatkumo toimi, ellei siihen erikseen varata lisäresursseja.
- Käytännössä on ollut tilanteita, joissa huoltaja olisi halunnut lapsensa jatkavan (kertaavan) esiopetusvuoden, mutta varhaiskasvatus ei ole tätä puoltanut. Tällaiset tilanteet tulee estää. Lapsen oikeus omien edellytystensä mukaiseen oppimispolkuun tulee olla ehdottoman subjektiivinen.

Opetussuunnitelmat

- Opetussuunnitelmat ovat liian tulkinnallisia, monimutkaisia ja laajoja. Tämä vaikeuttaa merkittävästi kansallista yhdenvertaisuutta.
- Esiopetus on tavoitteellista toimintaa ja se pitää saada sitouttavuudeltaan vahvemmaksi. Huoltajien velvollisuutta huolehtia lapsen säännöllisestä osallistumisesta tulee vahvistaa.

Tuen järjestämisen käytännöt ja yhteistyö

- Varhaiskasvatuksen toimipaikkojen ja perusopetuksen tuen toimintakäytännöt ja tuen portaat eivät ole yhtenevät. Perusopetukseen siirtyessä lapselle pitää järjestää nykyistä laajemmat mahdollisuudet omien tarpeidensa mukaiseen opetusryhmään ja oppimisympäristöön.
- Byrokratiaa on karsittava ja tiedon siirron avoimuutta kehitettävä. Nyt lapsen tullessa perusopetukseen, saattaa ensimmäisestä lukuvuodesta kuluja jo merkittävä osa, ennen kuin kaikki vaiheet tuen tarpeen arvioinnissa on käyty läpi. Suomen Luokanopettajat ry:n mielestä lapsen oppimispolku alkaa nykyään liian usein alusta lapsen siirtyessä esiopetuksesta perusopetukseen.
- Esiopetuksen ja perusopetuksen nivelvaiheeseen tulee kiinnittää erityistä huomiota ja nykyisiä käytänteitä on parannettava merkittävästi.

Tuen toteuttamisen jatkumo ja siirtymät varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen välillä

- Nivelvaiheet tulee saada toimimaan aidosti. Ongelmana saattaa olla varhaiskasvatuksen fyysinen etäisyys perusopetukseen isossa osassa kuntia.

